De geschiedenis van Heseveld in beeld

Van Hees tot Heseveld, 1795-1950-nu

Henk Termeer, Werkgroep Historie Hees, 11 oktober 2026

Het oorspronkelijke Hees

Kaart uit 1785

- Nijmegen nog vestingstad: klein en benauwd
- Kerkdorp Hees op 3 km, half uur lopen
- Hees betekent oorspronkelijk heidegebied
- Na ontginning (13e eeuw): agrarisch platteland: gezinnen van boeren en tuinders

Hees: ontsloten door nieuwe verbindingen en bruggen

Kaart 1913: met spoor en tram

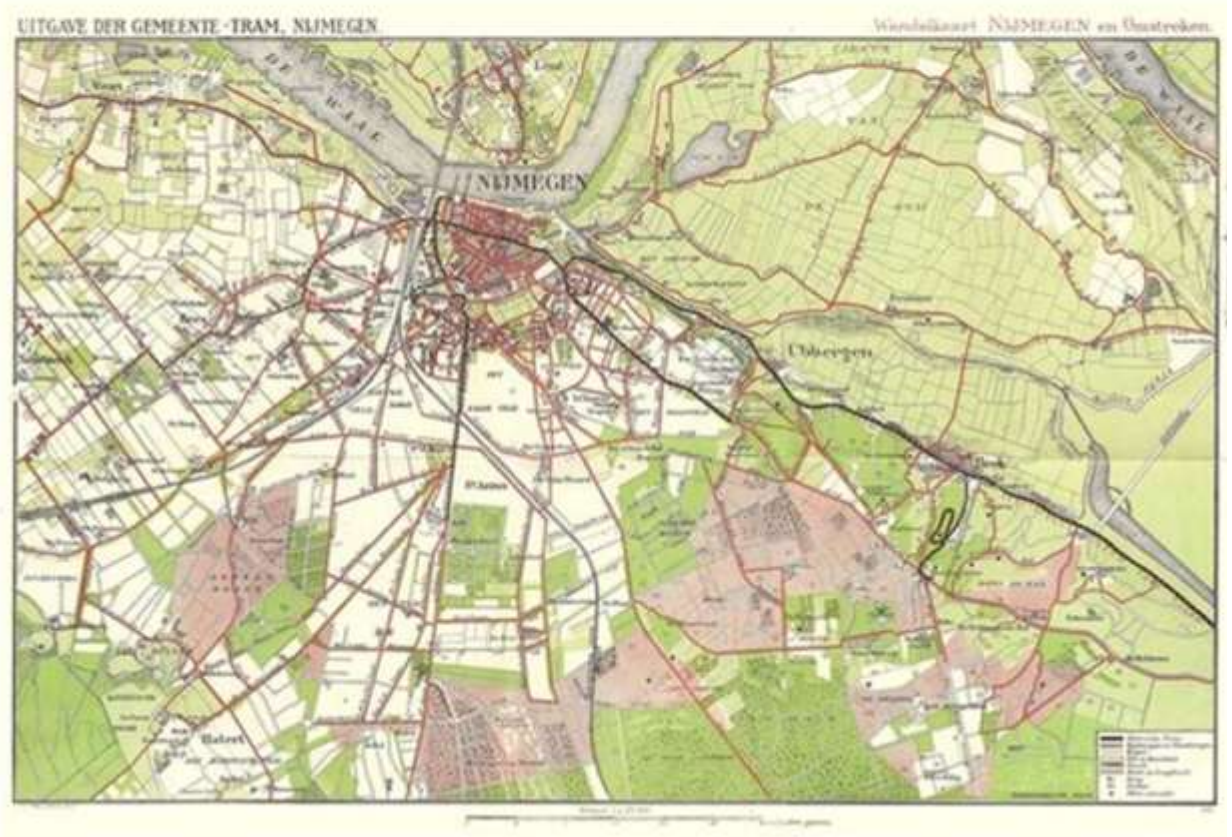

Kaart 1927: met Maas-Waalkanaal

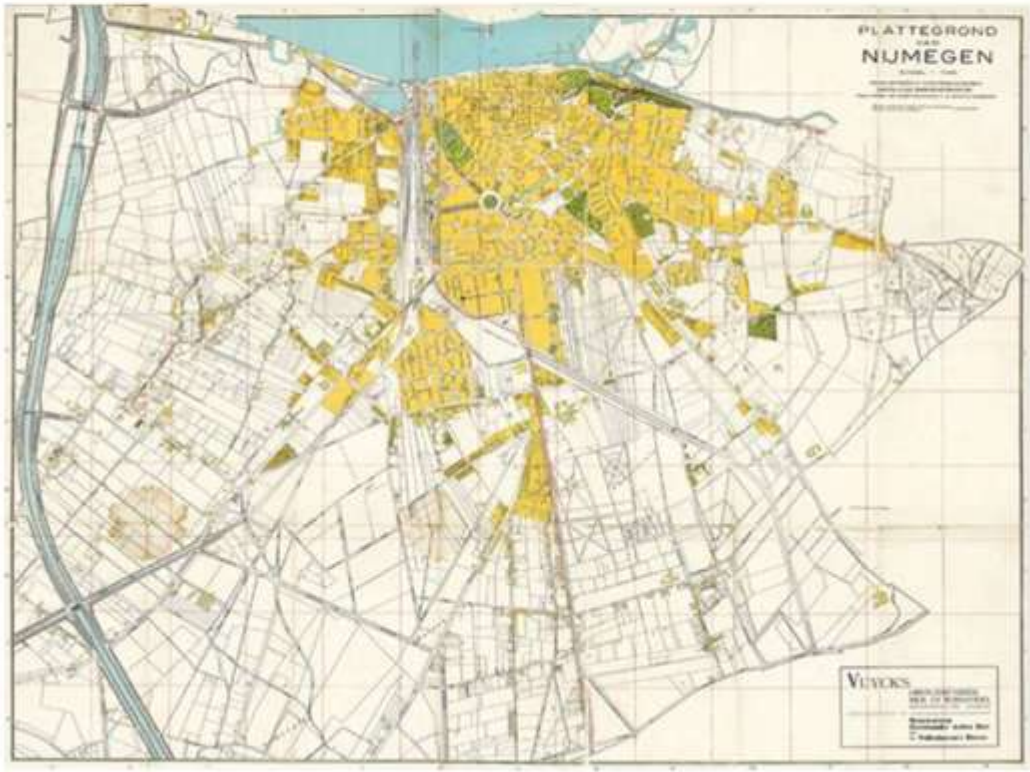

Hees voor de oorlog 1: Bredestraat 1904

- Destijds een van de dorpen binnen het schependom van Nijmegen: Hees, Neerbosch en Hatert.
- Landelijk en groen met villa's, landhuizen, akkers en kwekerijen, vooral bewoond door pensionado's, boeren en tuinders.
- Alles buiten de Hezelpoort tot Graafseweg werd Hees genoemd
- In Hees wel onderscheid tussen Kerkeveld (tussen kerkdorp Hees en Molenweg) en Molenveld, later pas Heseveld (tussen Molenweg en Oude Graafseweg)

De Tweede Wereldoorlog

- Bombardement 22 februari 1944 en na bevrijding op 20 september 1944 nog zes maanden beschietingen in frontstadtijd
- Bijna 2200 burgerdoden en enorme schade aan Nijmeegse binnenstad.

Al vanaf 1944-1945: Acute woningnood

- Duizenden bewoners dakloos,
- Massale inwoning bij ouders, buren, kennissen of desnoods verplicht toegewezen
- Eerst noodwoningen/barakken, o.a. in Gouverneursbuurt en achter de Muntweg
- Maar er is snelle nieuwbouw van grote aantallen woningen nodig -> buiten het stadscentrum
- Eind jaren ‘40: gemeente kiest voor woningbouw in Heseveld, o.a. vanwege de nabijheid

1946: Citoplankaart: eerste plannen en schetsen voor nieuwbouw

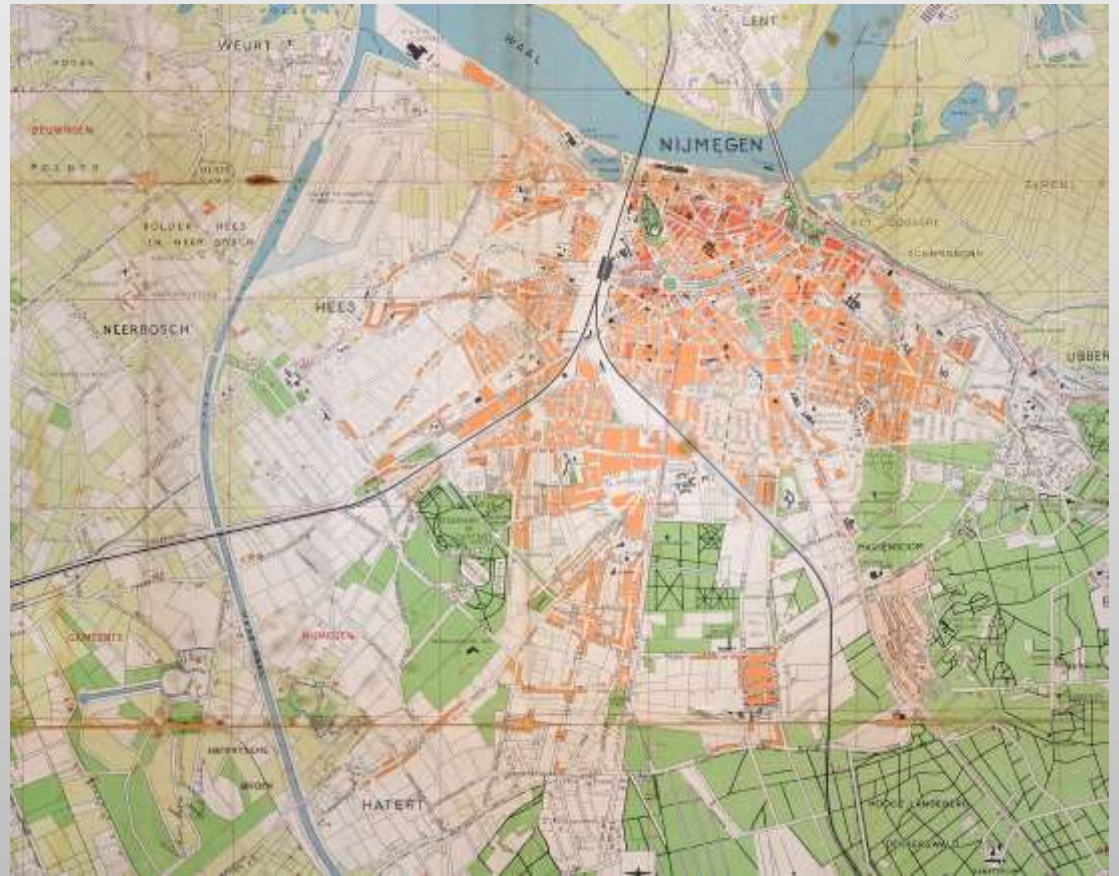

1e fase: Jerusalem (latere naam) 1950-1953

- Afkoop of onteigening van boeren-grondbezitters
- Sneller bouwen met Ayrey-montagesysteem met standaard prefab-onderdelen van beton en staal
- Augustus 1951: opening eerste huizenblok in Boksdoornstraat
- Eind 1953: ook Bouwmeesterbuurt al in aanbouw (Bossche School)
- Men bouwde noordwaarts, naar Hees toe

Luchtfoto Jerusalem najaar 1951 vanaf de Oude Graafseweg:

v.l.n.r.
Vuurdoornstraat,
Ligusterstraat,
Klimopstraat

Eind 1953: luchtfoto met zicht op Jerusalem en Bouwmeesterbuurt in aanleg

2e fase: Bouw van flats aan te verleggen Molenweg: 1954-1960

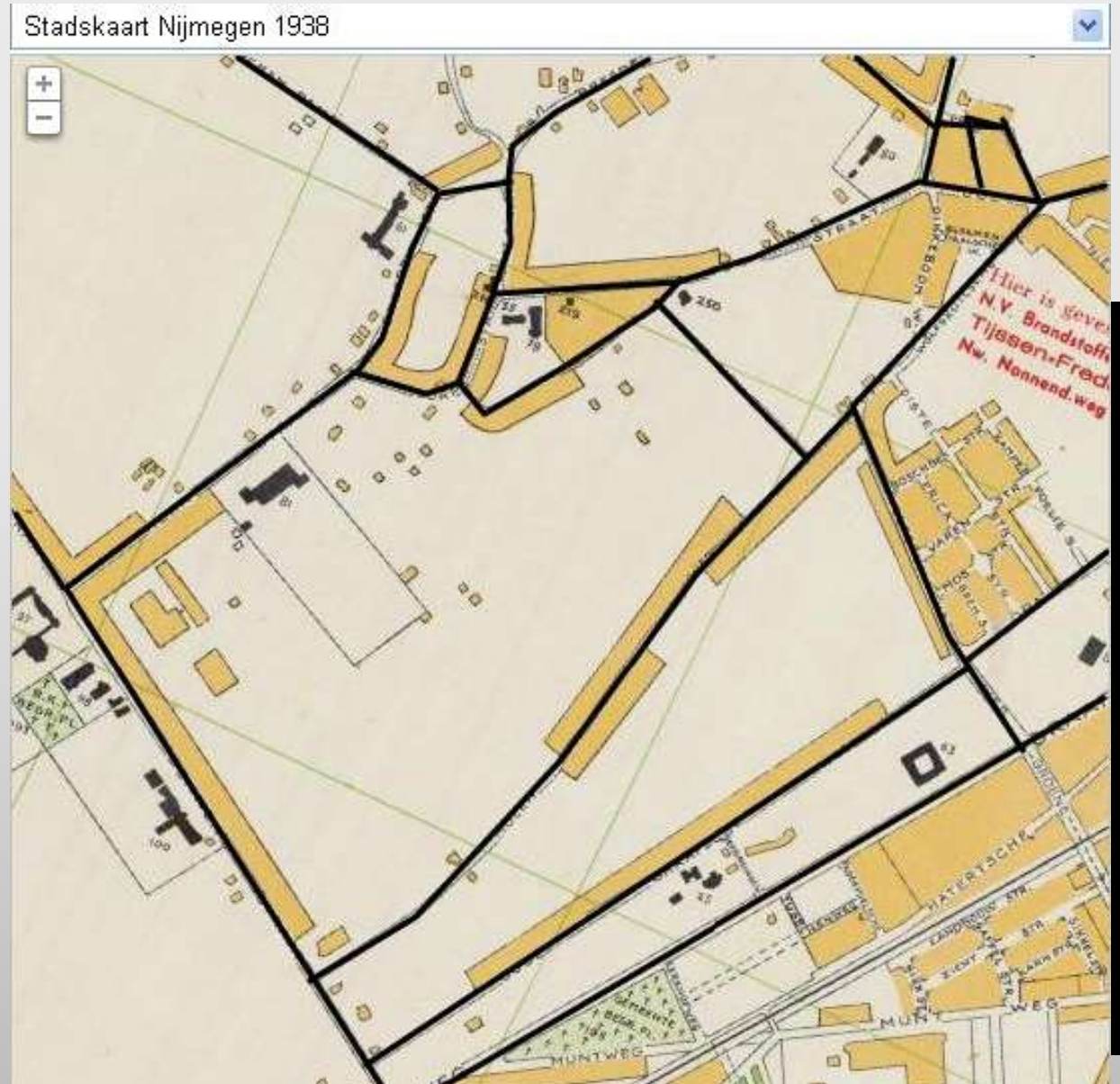

Maquette Heseveld 1958

Redenen voor verlegging Molenweg

- Oude tracé was via huidige Jasmijnstraat en Kaaplandstraat
- Nieuwe verbinding dwars door Kerkeveld met Dennenstraat en Neerbosch (Molenweg, Daniëlsweg, Paul Krugerstraat)
- Ruimte maken voor toekomstige winkelcentrum en geplande Afrikabuurt
- Verbinding met geplande Bouwmeesterbuurt (in aanbouw)

Wegen (zwart) van 1938 op gekleurde kaart van 2013

Bouw van flats aan Molenweg

Begin 1954

Eind 1954

3e en laatste fase: invulling Molenweg en Kerkeveld (ten noorden van de Molenweg), 1960-1970

- Aanleg van tweede winkelcentrum aan Molenweg (1960-1965)
- Mix van flats en laagbouw-woningen ten noorden van Molenweg (zijstraten: Zonstraat, Maanstraat, Planetenstraat, Venusstraat, Plutostraat, Neptunusstraat en Uranusstraat), 1960-1965
- Van Hees gescheiden door aanleg Kometenstraat en Park West (ook wel Planetenpark of Kometenpark en nu Dorpspark Hees)
- Aanleg Daniëlsweg en Paul Krugerstraat ter ontsluiting van Afrikabuurt en Bouwmeesterbuurt

1960: Nieuwe Planetenstraat

- Nieuwe weg tussen Hees en Heseveld
- Zicht op flats Heseveld aan Molenweg en Vuurdoornstraat
- Rechts: eerste winkelflats aan Molenweg

Tweede winkelcentrum aan Molenweg, 1960-1965

1962: Opening van nieuwe Maria ten Hemelopnemings kerk, ook wel Daniëlskerk genoemd

Woningbouw op Kerkeveld, 1960-1965

V.l.n.r. laatste boerderijen, Petruskerk, eerste flat in aanbouw,

Plutostraat en zicht op Hees

Rond het Kometenpark

September 1964: flats tussen de boerenkool

1970: park tussen Hees en Heseveld

Sportfondsenbad West

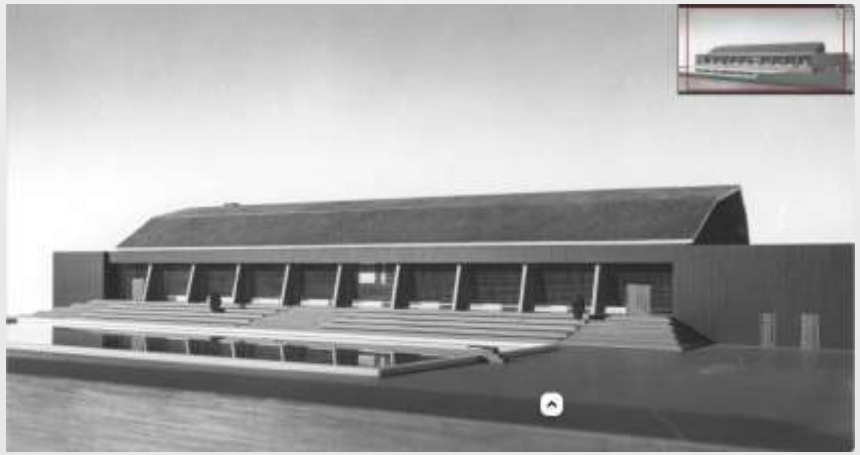

- Maquette uit 1968 en foto uit 1985
- Geopend aan Planetenstraat in 1970
- Mooi blauw oriëntatiepunt op luchtfoto’s

Tot slot:

terugblik vanuit de lucht op Hees en de voltooide wijk Heseveld in 1975

Dank voor uw aandacht.